

Czibere Károly

szociális ügyekért és
társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár
Emberi Erőforrások Minisztériuma

Tisztelt Államtitkár Úr!

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján nyílt levélben történő közérdekű adatigényléssel fordulok Önhöz.

A Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) jogvédő szervezet 2008 óta működtet fogyatékosügyi programot, de már 22 évvel ezelőtt történt megalapítása óta nyújt jogsegélyt fogyatékossgal élő emberek számára. Az elmúlt években rendszeresen hozzájárultunk a kitagolásról folyó szakmai párbeszédhez: többek között 2012-ben átfogó javaslatcsomagot készítettünk *Intézet helyett* címmel, illetve rendszeresen monitorozzuk a kitagolással kapcsolatos stratégiai dokumentumokat, illetve a folyamatot magát.

Az intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló hosszú távú kormányzati stratégia aktuális tervezete jelenleg nem nyilvános, a koncepció véglegesítésének folyamata nem átlátható a szélesebb nyilvánosság számára. Ugyan a kormányhatározatot előkészítő dokumentumot az Országos Fogyatékosügyei Tanács tagjai számára elküldték, de a Tanács bevonásának ténye nem legitimálhatja más, fogyatékossgal élő emberekből szerveződő csoportok, fogyatékosügyi kérdésekkel foglalkozó egyéb szervezetek, valamint a nyilvánosság kizárását a stratégia véglegesítésének folyamatából.

A kitagolási stratégia rendkívül fontos közügy: évtizedekre meghatározhatja Magyarország fogyatékossgügyi politikáját és több ezer fogyatékossgal élő személy emberi jogainak megvalósulását. Ezért álláspontunk szerint nem elégséges egy a kormány által kiválasztott testülettel történő egyeztetés, hanem a koncepció kidolgozásának minden pontján a lehető legtöbb szempont megjelenésének lehetővé tételére és figyelembevételére kell törekedni, különös tekintettel a fogyatékossgal élő emberek csoportjainak bevonására.

Továbbá a kitagolási stratégia jelentős mennyiségű közpénz felhasználását is befolyásolni fogja, hiszen az intézményi férőhelyek kiváltásának koncepciója a 35 milliárd forintos EFOP-2.2.2. *Intézményi ellátásról a közösség alapú a közösségi szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése – intézményi férő hely kiváltás* c. pályázat alapjául szolgáló legfontosabb

TÁRSASÁG A
SZABADSÁGJOGOKÉRT

háttérdokumentum. Ez a pályázat pedig egy olyan lehetőség, ami – a Fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény szellemében – több ezer, ma még nagy létszámú intézetben élő ember számára teremthetné meg egy integráltabb élet lehetőségét. Ezért is különösen fontos, hogy koncepció véglegesítésének folyamata átlátható módon történjen, hiszen a nyilvánosság egyben garancia is a közpénz megfelelő felhasználására.

Azt is lényeges hangsúlyozni, hogy hasonló esetekben az Emberi Jogok Európai Bírósága már többször is elmarasztalta Magyarországot. A TASZ v. Magyarország ügy kapcsán az EJEB kifejezetten megállapította, hogy a civil szervezetek és újságírók nem tudják társadalmi ellenőrző funkciójukat betölteni, ha az általukért információt az állami szervek visszatartják, mert ennek hiányában ellehetetlenül a vélemény szabad és megalapozott nyilvánításának lehetősége. A Magyar Helsinki Bizottság v. Magyarország ügyben pedig az EJEB Nagykamara 2016-ban megerősítette korábbi érveit, elismerve, hogy az Emberi Jogok Európai Egyezménye védi a közérdekű adatok megismerésének jogát és az állami szervek nem gördíthetnek akadályokat az olyan adatigénylések elé, amelyek a társadalmi ellenőrző funkció gyakorlásához és közügyek érdemi megvitatásához szükségesek.

Kérem, hogy **az intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégia tervezetét elektronikusan tegye közzé** és jelen közérdekű adatra vonatkozó megkeresésemnek **15 napon belül szíveskedjen eleget tenni.**

Adatigénylésem az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 26.§ (1), a 28.§ (1) és a 29.§ (1) bekezdésein alapul, valamint a Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezményen. Az egyezmény – melyet Magyarország a világon a második országgént ratifikált és ezzel magára nézve kötelező érvényűnek tekint - 33. cikkének 3. bekezdésében kimondja, hogy *a civil társadalmat - különösen a fogyatékosokkal él személyeket és az ket képvisel szervezeteket - be kell vonni az ellenőrzési folyamatokba, és azokban teljes részvételüket biztosítani kell.*

Budapest, 2016.12.20.

dr. Kapronczay Stefánia
ügyvezető igazgató
Társaság a Szabadságjogokért